

LAUSUNTO

Helsinki 17.11.2017

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Viite: STM/2645/2017

Asia: LAUSUNTOPYYNTÖ TUPAKKATYÖRYHMÄN TOIMEKSIANNON TOTEUTTAMISESTA

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 219 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä 69 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Litteenä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto yllä mainitusta asiasta.

Lisätietoja: erityisasiantuntija Tuuli Lahti, tuuli.lahti@soste.fi, puhelin 050 591 8307

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTE kiittää saamastaan lausuntopyyntöä. Työryhmän toimeksiantoon liittyen esitämme seuraavaa:

- WHO kannustaa jäsenmaitaan harkitsemaan geneeristen tupakkapakkausten käyttöönottoa [1]. Geneeriset pakkaukset, joista on poistettu tuotteen houkuttelevuutta lisäävät ominaisuudet, kuten värit ja tuotemerkit, ovat käytössä jo esimerkiksi Irlannissa, Ranskassa, Sloveniassa ja Unkarissa. Työryhmän tulisi esittää toimenpiteitä geneeristen pakkausten käyttöönottamiseksi Suomessa.
- Työryhmältä kaivataan konkreettisia ehdotuksia siihen, miten tupakkavieroitukseen tarkoitettuja palveluja ja tuen saatavuutta voidaan parantaa. Savutonta Suomea ei saavuteta, mikäli vieroitukseen ei ole saatavilla tukea helposti ja maksuttomasti. Nikotiini aiheuttaa voimakasta fyysistä riippuvuutta ja siitä vieroittuminen omin avuin on vaikeaa. Vain noin 5 % ilman hoitoa lopettaneista on edelleen tupakoimatta vuoden kuluttua. Optimaalisen tuen jälkeen lopettamisprosentti on kuitenkin huomattavasti suurempi, jopa 30 % [2].
- Nikotiinin vakavien terveyshaittojen vuoksi kaikkien tupakka- ja nikotiinituotteiden taloudellista saatavuutta on vähennettävä verotuksellisin keinoin. Tupakan korkea hinta kannustaa tupakoinnin lopettamiseen ja vaikuttaa erityisesti nuorten tupakoinnin aloittamiseen. Työryhmän tuleekin pohtia, miten ja millä aikataululla tupakkaveron korotuksia jatketaan vuoden 2019 jälkeen. Myös WHO suosittaa korotuksia tupakan verotukseen [1].
- Toiminnan suuntaamiseksi tarvitaan laadukasta arviointi ja seurantatietoa väestön tupakoinnista ja toimenpiteiden tehosta. Työryhmän tulisi lausunnoissaan nostaa esille riittävien resurssien tarve tämän työn toteuttamiseksi. Lisäksi olisi pohdittava, minkälaisilla viestintäkampanjoilla tavoitetta tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamisesta tuetaan ja miten tämä työ jatkossa resursoidaan.

Lähteet:

1. WHO. 2013. WHO framework convention on tobacco control. Guidelines for implementation. http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/80510/1/9789241505185_eng.pdf?ua=1
2. Winell, K; Lehto, S. 2012. Tupakasta vieroituksen palvelut ajan vaatimusten mukaiseksi. <http://www.duodecimlehti.fi/duo10271>